

ŠKOLČA

občasník ZŠ Dětská

2022

Speciál k projektu Cestujeme světem I.

Cesta kolem světa (Myslivna)

Akce "Dveře"

Vánoce ve světě

<https://zszs2.webnode.cz>

Projekt Cestujeme světem

Jak to začalo?

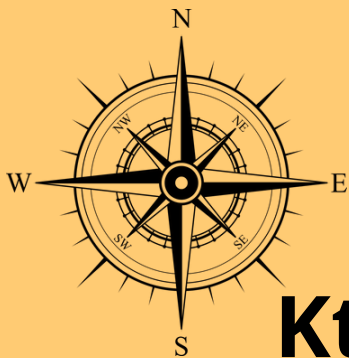
Jednotlivé třídy od pátých do devátých si vybraly zemi, o které by se chtěly co nejvíce dozvědět a tyto vědomosti předat ostatním.

V polovině října jsme se vypravili na Myslivnu na Cestu kolem světa a pod širým nebem se seznámili s tradičními i netradičními sporty, zvyklostmi a zajímavostmi několika zemí. Některé třídy se už objevily v barvách "své" země, jiné přišly dokonce i s bojovým pokřikem.

No a pak jsme sledovali, jak jednotlivé třídy začaly prezentovat vybranou zemi pomocí výtvarných, dějepisných, přírodopisných, hudebních nebo zeměpisných projektů. Celý proces jsme zaznamenávali a dále budeme zaznamenávat na stránkách "Děcka z Dětské" a na Instagramu.

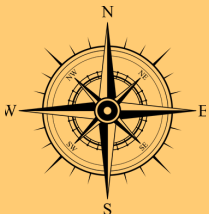
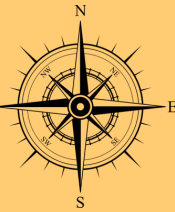
A když přišla zima, pátrali jsme v knihách a na internetu po vánočních tradicích vybraných zemí. Že třeba některá z nich Vánoce neslaví? Nevadí, jsme zvědaví, který jiný svátek je pro ni důležitý!

A co nás v projektu čeká dál??? To je překvapení:-)

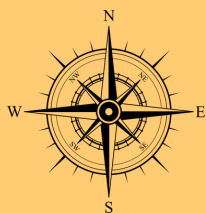
Které země jsme si vybrali?

Cesta kolem světa

Myslivna 12.10.2022

Co čekalo děti na jednotlivých stanovištích?
Povídání o dané zemi a samozřejmě úkoly.

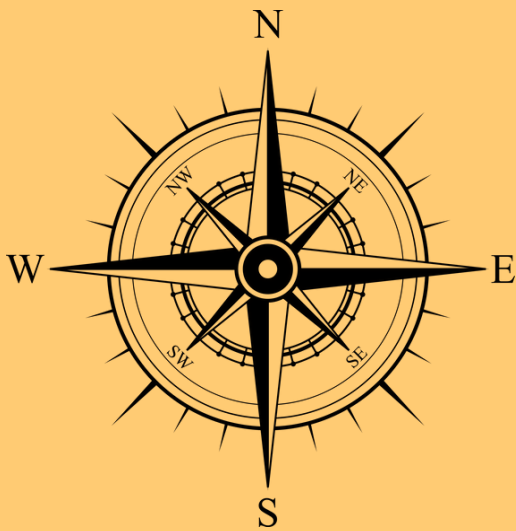
JAMAJKA

Jamajka je stát, který se nachází na stejnojmenném ostrově ve Velkých Antilách v Karibském moři. Jedná se o největší anglicky mluvící ostrov v Karibiku.

**Proč jsme vybrali jako soutěžní disciplínu právě sprint?
S Jamajkou máte určitě spojené jedno jméno: Usain Bolt. Je držitelem světového rekordu na 100 metrů. Tuto vzdálenost překonal za neuvěřitelných 9,58 sekund. My jsme si vyzkoušeli trochu jiný druh sprintu, a sice štafetu.**

Další známou osobností je zpěvák Bob Marley (1945 – 1981).

ITÁLIE

Itálie je stát ležící v jižní Evropě na Apeninském poloostrově. Uvnitř Itálie se nacházejí dva samostatné městské státy (Vatikán a San Marino).

Typickým italským pokrmem je pizza. První pizza byla upečena už v 17. století. Z počátku byla vyráběna jako jídlo pro chudé, později se z ní však stala celosvětová pochoutka a asi neexistuje ingredience, která by na pizzu nešla přidat.

Pizza by se měla podávat čerstvá, přímo z pece. My jsme si vyzkoušeli, jak rychle dovedeme běžat s krabicí od pizzy.

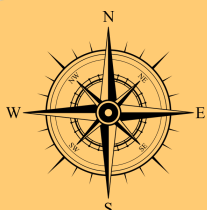

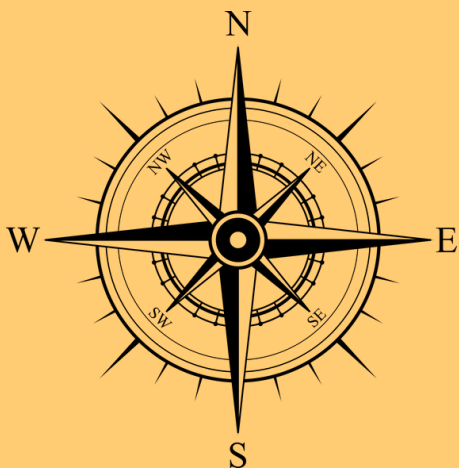
SKOTSKO

Skotsko je jednou ze čtyř zemí konstituční monarchie Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, která se nachází v severní části ostrova Velká Británie. Je ohraničeno Severním mořem, jedinou suchozemskou hranici má s Anglií.

Mezi tradiční skotské sportovní disciplíny patří hod kládou. Nejedná se o hod na maximální vzdálenost, ale na přesnost. Kláda je většinou vyrobena z modřínu a její délka bývá 5,94 m a váha 79 kg. Disciplína vyžaduje nejen velkou sílu, ale i správnou techniku.

My jsme si vyzkoušeli hod kládou a hod polenem.

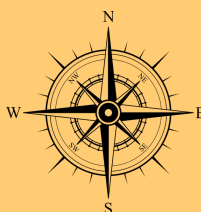

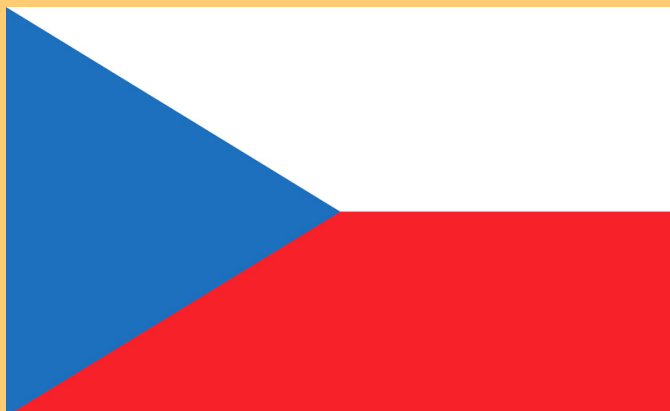
AUSTRÁLIE

Austrálie je federativní stát na jižní polokouli. Tvoří jej i velký ostrov Tasmánie a množství menších ostrovů v Jižním Indickém a Tichém oceánu. Jedná se o šestou největší zemi na světě. Hlavním městem je Canberra.

Neoficiálními zvířecími symboly Austrálie jsou klokan rudý a emu hnědý. Ve státním znaku jsou vyobrazeni jako nosiči štítu. Zajímavostí je, že nedovedou snadno chodit pozadu, což symbolizuje pokrok země a její směřování vpřed.

Asi víte, jakým způsobem se klokan pohybuje. My jsme si to vyzkoušeli :-)

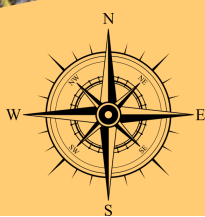
ČESKÁ REPUBLIKA

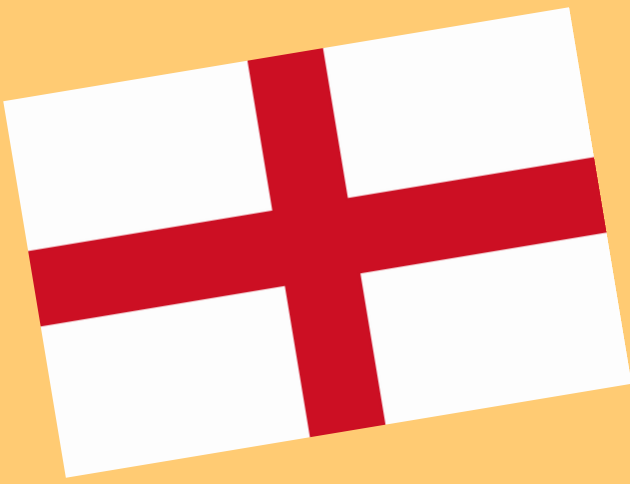
K Česku jen jedna zajímavost (základní informace přeci znáte ze školy 😊)

Už také jistě víte, že se nejvýznamnější památky kulturního dědictví zařazují na seznam světového dědictví UNESCO. V ČR je to například historické jádro Prahy nebo Jízda králů a v budoucnu by měla přibýt další.

Snažit se o to bude Český svaz pivovarů a sladoven. Česká pivní kultura totiž patří mezi naše národní poklady, přesto však na seznamu světového dědictví UNESCO chybí.

My jsme pivo samozřejmě nepili. Vyzkoušeli jsme si aktivitu, při které jsme se snažili trefit kelímek pingpongovým míčkem. Hra je známá jako „Beerpong“.

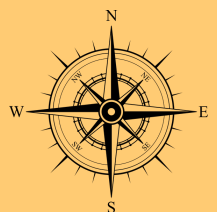

ANGLIE

Anglie je nejlidnatější země Spojeného království Velké Británie. Na severu hraničí se Skotskem, na západě s Walesem, jinak ji obklopuje moře. Anglie je pojmenovaná podle Anglů (jednoho z řady germánských kmenů, původem pravděpodobně ze severního Německa, kteří se v Anglii usadili v 5. a 6. století).

K Anglii neodmyslitelně patří fotbal. Tamní první liga „Premier league“ je vysílána po celém světě. Počátky fotbalu sahají až do období starověku. V historii měla mnoho podob. Až v Anglii v polovině 19. století se začala utvářet její pravidla, tak jak je známe dnes. Vyzkoušeli jsme si střelbu na provizorní fotbalovou bránu a trefou získávali kidcoiny.

ŘECKO

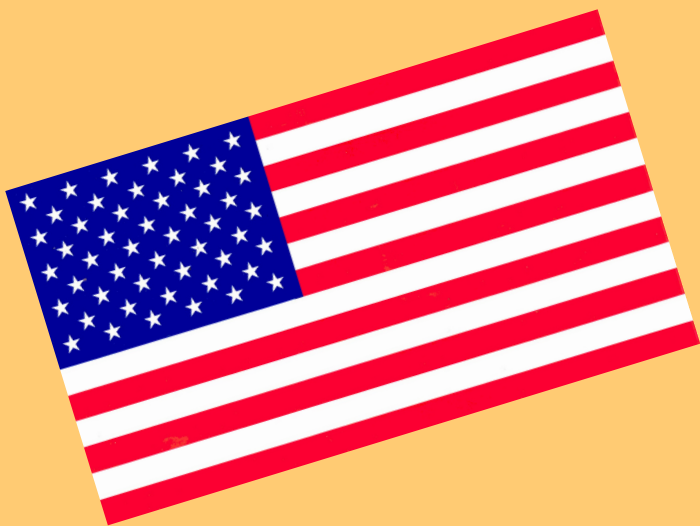
Řecko je stát ležící na jihu Balkánského poloostrova. Rozkládá se jak na pevnině, tak na četných ostrovech od Egejského po Jadranské moře.

Řecko je považováno za kolébku západní civilizace a řecké umění, věda a filozofie jsou součástí našich životů.

V Řecku se poprvé objevily olympijské hry. My jsme si vyzkoušeli přetahovanou, která se objevila i ve starověkém Egyptě, Číně a Indii.

Přetahovaná byla ve starověkém Řecku praktikována jednak jako soutěžní sport a také jako tělesné cvičení pomáhající při přípravě sportovců na jiné sporty.

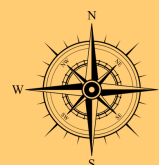
USA

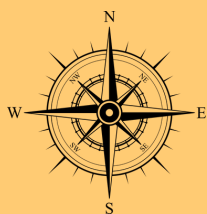

Spojené státy americké jsou demokratická federativní prezidentská republika v Severní Americe. Rozkládají se mezi Atlantským a Tichým oceánem a díky státu Aljaška sahá území USA až k břehům Severního ledového oceánu.

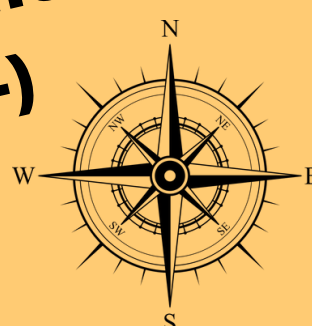
A právě k USA patří další disciplína: chůze po laně. Počátky provazochodectví by se daly najít už v Kazachstánu někdy na začátku minulého tisíciletí, avšak my jsme si vyzkoušeli tzv. Slackline.

Počátky tohoto sportu se objevily v 80. letech v amerických Yosemitech, kde si lezci v kempech krátili volné chvíle chozením po řetězech na parkovištích.

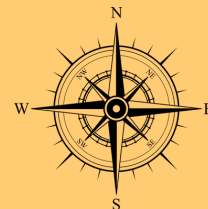

Vytěžené kidcoiny jsme mohli vyměnit za sladkosti v Bufetu U Pěpy:-)

Byl to parádní den....

Akce "Dveře"

Výzdoba tříd začala upoutávkou na dveřích, aby bylo jasné, kam vlastně návštěvník přichází....

Vánoce ve světě

Slovensko

Vánoce (Vianoce) jsou pro Slováky významným svátkem, stejně jako pro většinu obyvatel křesťanských zemí.

Dětem přináší dárky Ježíško 24.12. po štědrovečerní večeři.

Mezi oblíbené koledy patří Pod'me bratia do Betléma a Narodil sa Kristus Pán.

Sper
♩ = 120

Pod'me bratia do Betléma
SSMSS

koleda
arr. Josef Bukál

Fine

- Pod'me bratia do Betléma
dun-daj, dun-daj, dun-daj-dáj.
Ježíšku, miláčku ja Ťa budem kolisat',
Ježíšku, miláčku ja Ťa budem kolisat'.
- V maštalôčke tiško drieme
dun-daj, dun-daj, dun-daj-dáj.
Ref.: Ježíšku miláčku ja Ťa budem kolisat',
Ježíšku miláčku ja Ťa budem kolisat'.
- My Ježíška nezbudime
dun-daj, dun-daj, dun-daj-dáj.
Ref.: Ježíšku miláčku ...
- Hajaj, búvaj, dieťa zlaté
dun-daj, dun-daj, dun-daj-dáj.
Ref.: Ježíšku miláčku ...

První vánoční dekorace přichází s adventem, nejznámější je adventní věnec. Na tento věnec se umístí čtyři svíčky a každou neděli se jedna z nich zapálí.

Děti odpočítávají dny do Štědrého dne pomocí adventního kalendáře.

Zdobí domy světýlky a dalšími vánočními dekoracemi a zdobí stromeček stejně jako u nás.

Stromeček se tam zdobí den před Štědrým večerem nebo na Štědrý den dopoledne.

Kolem dveří se zapichují větvíčky. Česnekem se natírají celé dveře. Někdo používá na potírání křen, cibuli nebo šípky.

V některých rodinách rodiče zdobí stromeček tajně, aby ho děti viděly až rozsvícený s dárky.

Mimořádná pozornost při zdobení je věnovaná úpravě stolu, která se v různých částech Slovenska liší. Někde pokládají na stůl slámu s různými zrnky obilí a přikrývají ji lněným ubrusem. Jinde zas sypou ubrus mákem, aby měli tolik peněz, kolik je zrněk.

V jednotlivých regionech se tradiční večeře liší hlavně složením jednotlivých chodů. Všude ale večeře začíná tím, že se rodina sejde u stolu a společně se pomodlí. Po celém Slovensku se jako první jí tradiční oplatka namáčená v medu. Následuje polévka, většinou zelňačka.

Hlavním jídlem je kapr s bramborovým salátem, který v mnoha rodinách nahradilo filé nebo losos. Posledním chodem, zejména na středním Slovensku, jsou opekance. Jakési malé dukátové buchtičky pečené z chlebového těsta.

Ani na Slovensku se Vánoce neobejdou bez tradičních sladkostí, mezi něž patří:
pečený moučník – medovníky a další zákusky
tzv. Štědrák, koláč s ořechy, mákem a povidly
vánočka
opékance neboli bobalky – bochánky z kynutého těsta posypané mákem

Chorvatsko

Také v Chorvatsku jsou Vánoce (tzv. Božić) jeden z nejdůležitějších církevních svátků.

Dárky se v Chorvatsku dávají pod stromeček 24. prosince, ale rozbalují se až na Boží Hod (Božić), tedy ráno 25. prosince.

V Chorvatsku nosí dárky Djed Božičnjak. Velký tlustý děda má husté bílé vousy a dárky rozváží na saních, které jsou tažené soby.

Na severu Chorvatska patří k nejznámějším a nejoblíbenějším koleda "Narodi se nam kralj nebeski", tedy obdoba naší písně "Narodil se Kristus Pán", na jihu pak koleda "U to vrijeme godišta", připomínající naši píseň "Tento noční čas, dočkali jsme zas"

Narodi nam se
Traditional Croatian carol

Na - ro - di nam se Kralj ne - be - ski, od Ma - ri - je,
Refrain
či - ste Dje - vi - ce. Na tom mla - dom lje - tu ve - se - li - mo
se, mla - do - ga Kra - lja mi - mo - li - mo.

Po njemu slijedi sveti Stjepan,
prvi mučenik Gospoda Boga. Refrain
Daj nam Bog zdravlje, k tomu veselje,
na tom mladom ljetu svega obiljal Refrain

U to vrijeme godišta
Croatian folk song

U to vrije - me go - di - šta Mir se svije - tu na - vije - šta
Po - ro - đe - njem Dje - te - šca Kom' je maj - ka dje - vi - ca.

Andeli se javili Rajsku pjesmu slagali Slava Bogu pjevali A mir ljudma prosili.	Djeva Sina rodila Đavlu silu slomila Svijetu Spasa podala Nama majka postala.
--	--

A mi Kristu hvalimo
S anđelima pjevamo
Radi žrtve njegove
Što je za nas započeo.

Chorvaté si rádi užijí vánoční atmosféru na vánočních trzích. Ve městech lze centrální trh často nalézt na krásném náměstí, vyhřívajícím se pod majestátní kostelní věží nebo barokním palácem s výhledem na malebné zasněžené hory. Náměstí se promění v pohádkovou vizi tradiční vánoční vesničky.

Vánoční období v Chorvatsku začíná adventem (Došašće) na přelomu listopadu a prosince, kdy začíná nový církevní rok. (Advent, tj. období očekávání příchodu Ježíše Krista na zem a přípravy na něj.) O první adventní neděli se také zapaluje první svíčka na adventním věnci. Ten se v Chorvatsku splétá z větviček stálezelených rostlin.

V předvánočním čase vysévají Chorvaté do misek obilí. Zelenající se obilí symbolizuje život. Misky s obilím zdobí vánoční stůl a jsou pokládány také pod stromeček k jesličkám.

K obědu si Chorvatské pochutnávají na rybě. Na pobřeží jedí výhradně mořské ryby, ve vnitrozemí dávají přednost tresce nebo štice. Přílohou jsou pečené brambory a bramborový či francouzský salát.

Ke Štědrému dni patří také koledy a slavnostní obřad rozsvěcování stromečku. Ke sváteční večeři se připravuje krůta, což je jeden z rozdílů oproti nám. Večeře se podává až kolem desáté večer. Po ní si lidé povídají a později vyráží do kostela na půlnoční mši (polnočki), čímž začínají Vánoce.

Tradiční Vánoce v Chorvatsku se samozřejmě neobejdou bez sladkých dezertů. Fritule (koblihové sváteční pečivo), makovnjača (makové rohlíčky) a orahnjača (sladké ořechové rohlíčky) jsou nejoblíbenější tradiční vánoční dezerty v Chorvatsku. Kromě toho se podávají vanilkové měsíčky a křupavé sušenky s andělskými křídly.

Zvyk zdobení vánočního stroměčku přišel do Chorvatska z Německa v polovině 19. století. Dříve se o Vánocích zdobil jen dům – používaly se k tomu větvičky břečtanu, šalvěje, borovice nebo bobkového listu. Zajímavé je, že první vánoční stromky byly listnáče. Zdobily se ovocem a ořechy. Dnes se i v Chorvatsku používá jako vánoční stroměček jehličnan zdobený baňkami a lampičkami.

Stroměček se v Chorvatsku zdobí 24. prosince. Zdobení se účastní celá rodina, samozřejmě největší radost z toho mají děti. Každé má nějakou oblíbenou baňku nebo ozdobu a ta musí mít to nejlepší místo.

Portugalsko

V Portugalsku Vánoce oficiálně začínají 24. prosince. Ve větších městech (hlavně v Lisabonu a v Portu) se začínají ulice plnit vánoční výzdobou už na začátku listopadu, kdy začínají být dny kratší a noci delší.

Dostávají vůbec děti v Portugalsku dárky? A myslíte si, že je nosí Ježíšek? Nebo Santa? Nebo dokonce skřítek?! Děti dostávají dárky o půlnoci na Štědrý den, a ne až ráno, jak je zvykem v jiných zemích. Po večeři se rodina sejde a čeká do půlnoci, než Pai Natal (Santa Claus) přinese dárky.

Nejslavnější portugalská vánoční koleda je *Adeste fideles*, která vznikla někdy v 17.–18. století.

Adeste fideles Itálie

Volně, slavnostně

A - de - ste fi - de - les, læ - ti tri - um - phan - tes, ve - ni - te, ve - ni - te in Bet - le - hem. Na - tum vi - de - te Re - gem an - ge - lo - rum. Ve - ni - te a - do - re - mus, ve - ni - te a - do - re - mus, ve - ni - te a - do - re - mus Do - mi - num.

Portugalské vánoční tradice jsou velmi podobné jako ve zbytku Evropy. I přesto ale mají své místní zvyky a speciální pokrmy. My se na ně teď společně podíváme.

Portugalci zdobí vánoční stromečky a rodiče vyprávějí dětem, že Ježíšek pomáhá Santa Clausovi (Pai Natal) s nošením dárků. Rodiny si tradičně doma vystaví Betlém (Presépio) s Marií, Josefem, volem a oslíkem a Třemi králi. Ježíška přidávají do Betlému až poté, co se vrátí z půlnoční mše.

Vánoce v Portugalsku jsou rovněž ve znamení velkých ohňů, které se tradičně zapalují na Štědrý den. Obvykle se zapalují kolem půlnoci po mši Missa do Galo, aby „zahřál nohy Ježíška“ a mají hořet celou noc.

Caretos de Varge jsou poté součástí staré tradice v Trás-os-Montes, konkrétně ve městě Varge. Svobodní vesničtí chlapi 25. prosince pobíhají po městě převlečení za Caretos s pohanskými maskami, skáčou, křičí a škádlí se, aby vytvořili chaos a představu, že zima odchází. Kromě toho chodí od domu k domu a dostávají koledu.

Čtyřicetého prosince se večer po práci rodina sejde u stolu a zahajuje vánoční svátky hostinou zvanou consoada. Podává se vařená treska se zeleninou a speciální dezerty. Drobné cukroví (jako je naše vánoční) tedy v Portugalsku neznají. Typickým vánočním koláčem je tzv. Bolo-rei (koláč krále), což je vlastně něco jako náš mazanec s cukrovou polevou a velkými kusy kandovaného ovoce.

Většina Portugalců má doma v době Vánoc vystavený Betlém. Stejně jako my zdobí vánoční stromek a dekorují své domovy všelijakou vánoční výzdobou.

Itálie

Italové slaví Vánoce podobně jako my v Čechách. Italsky se Vánoce řeknou "il Natale".

V některých oblastech Itálie nosí dárky hodná čarodějnice Befana. Chodí kolem Tří králů. Je to ošklivá stařena s velkým špičatýmnosem, starým a otrhaným oblečením, dlouhou sukní a kloboukem na hlavě. Navzdory svému vzhledu je hodná a nosí dětem dárky. V noci z 5. na 6. ledna přilétá na koštěti s těžkým pytlém a nosí hodným dětem sladkosti, těm zlobivým uhlí. Dárečky potom najdou v zavěšených punčochách.

Někde dárky nosí Babbo Natale (je podobný americkému Santovi). 24. prosince večer připraví děti sušenky a mléko. Ráno 25. prosince je vše sněženo a vypito a pod stromečkem jsou dárky.

V některých regionech nosí Ježíšek dárky už 24. prosince jako u nás.

Na severu Itálie dárky nosí svatá Lucie. Večer pro ni děti za okno připraví sklenici mléka a hrst slámy pro jejího oslíka. Dětem je zakázáno koukat a musí jít spát. Kdyby totiž chtěly nahlédnout za okno, říká se, že by se jim dostal popel do očí. A tak napjatě vyčkávají v noci z 12. na 13. prosince. Ráno, když se probudí, tak mléko i sláma jsou pryč a na stole je čekají sladkosti a jiné dárky!

Oblíbené vánoční koledy jsou: Dormi, dormi, bel bambin; Gesu bambin l'è nato; Adeste fideles

Dormi, dormi, bel Bambin *Italian folk song*

The image shows a musical score for the song 'Dormi, dormi, bel Bambin'. It consists of four staves of music. The first two staves are in 2/4 time, the third is in 3/8 time, and the fourth is in 2/4 time. The lyrics are written below the notes. The source 'bethnotes.com' is noted at the bottom right of the score.

Dor - mi, dor-mi-o bel ba - bin Re di - vin, Re di - vin. Fa la nan-na-o fan-to - li -
no, Re di - vin, Re di - vin. Fa la nan-na-o fan-to - li - no.

Refrain
Fa la la la, la la la la la, Fa la la la, la la la la.

Fa la la la la la, Fa la la la la la, Fa la la la la la, Fa la la la la.

bethnotes.com

Perche piangi, o mio tesor
Dolce amor, dolce amor,
Fa la nanna, o caro figlio,
Tanto bel, tanto bel,
Fa la nanna, o caro figlio. *Refrain*

V Itálii je tradice vystavovat ve městech nebo vesnicích vyřezávané betlémy. Jesličky, italsky „presepe“, symbolizují v Itálii narození Ježíše. Jejich tradice sahá až do období svatého Františka z Assisi, který v roce 1223 vytvořil první „živý“ betlém v městečku Greccio. Od 15. století se začaly umísťovat sošky z betlémů v kostelech, od 17. století potom v domech zámožných rodin. V 18. století začala spousta vznešených rodin, převážně z Neapoli, soutěžit o nejkrásnější betlém. Dodnes je Neapol vyhlášená nejkrásnější výstavou betlémů.

Jesličky jsou podobné těm našim a vystavují se už na začátku prosince. Betlém s ručně vyřezávanými postavičkami je v mnoha italských rodinách pokládán za významný symbol Vánoc. Italové také chodí na půlnoční mši 24. prosince v noci a během adventu navštěvují vánoční trhy.

Itálie nemá jedno typické vánoční jídlo. Ani deset. Slavnostní vánoční tabule se liší region od regionu, neboť oblíbená vánoční jídla odráží místní chutě, suroviny a tradice. V mnoha regionech jedí ryby, nechybí těstoviny, mořské plody, ale také klobásy a uzeniny.

Ve většině italských rodin nesmí chybět slavné panettone, legendární sladký chléb ochucený kandovaným pomerančem, citronem či rozinkami.

Italové také zdobí stromeček. Ve středo-italském regionu Umbria existuje dokonce světová rarita. Konkrétně ve městě Gubbio vznikl strom, který v roce 1991 vstoupil do Guinnessovy knihy rekordů jako největší vánoční strom na světě. Měří 650 metrů a zdobí ho více jak 700 světel. Nejedná se však o strom jako takový, ale o světla umístěná ve tvaru vánočního stromku na kopci Monte Inigo za městem.

USA

Vánoce (Christmas, nebo zkráceně Xmas) považuje za nejdůležitější období v roce většina Američanů.

Vánoční svátky začínají 24. prosince, kdy ve většině států USA není tento den státním svátkem a lidi normálně pracují. Většina si bere dovolenou a využívá den volna k cestování za rodinou. Probíhají poslední přípravy, zdobení a chystání punčoch na krb pro Santa Clause.

Nejdůležitějším datem amerických Vánoce je 25. prosinec. Hned ráno se rozbalují dárky, které přes noc nadělil do punčoch a pod vánoční stromek Santa Claus. Hlavní hostina probíhá buď 24. prosince večer, nebo někteří Američané nechávají hlavní hostinu až na 25. prosince.

V Americe naděluje dárky Santa Claus ve svém ikonickém červeném kostýmu a cestuje na saních taženými soby. Dárky naděluje do připravených punčoch na krbu a pod stromeček v noci z 24. na 25. prosince, když všichni spí. Do domu se dostává komínem a krbem. U krbu čeká na Santa Clause sklenice mléka a talíř plný sušenek, nezapomíná se ani na soby, pro které bývají připravené mrkve.

Mezi nejznámější vánoční koledy patří:

Jingle Bells
James Pierpont, 1857

1. Dash - ing through the snow in a one-horse o - pen sleigh, O'er the fields we go,
Laugh - ing all the way. Bells on bob-tails ring, Mak - ing spir - its bright, What
Refrain
fun it is to ride and sing in a sleigh - ing song to - night! Oh! Jin - gle bells, jin - gle bells,
jin - gle all the way. Oh, what fun it is to ride in a one-horse o - pen sleigh, hey!
Jin - gle bells, jin - gle bells, jin - gle all the way.
Oh, what fun it is to ride in a one-horse o - pen sleigh!

2. A day or two ago, I thought I'd take a ride,
And soon Miss Fanny Bright was sealed by my side.
The horse was lean and lank, misfortune seemed its lot.
It got into a drifted bank, and then we got upso! *Refrain*

We Wish You a Merry Christmas
English carol

1. We wish you a mer-ry Christ-mas, we wish you a mer-ry Christ-mas, we wish you a mer-ry
Refrain
Christ - mas, and a Hap - py New Year! Good ti - dings we bring to
you and your kin. Good ti - dings for Christ-mas and a Hap - py New Year!

2. Now bring us some figgy pudding (repeat 3 times)
And bring some out here.

3. We won't go until we get some, (repeat 3 times)
so bring it right here.

Barvami Vánoc jsou za mořem zelená, červená a zlatá. Každá z barev má svůj význam, zlatá značí světlo a bohatství, zelená život a červená je symbolem krve Ježíše Krista.

V každém domě se musí nacházet ten nejtradičnější symbol Vánoc – vánoční strom. Nejlépe musí být tak velký, že se dotýká stropu a je velmi bohatě ozdobený.

Američané jsou známí svými dekoracemi a ozdobenými domy. Předvánoční čas využívají ke zdobení svých domů a soupeření se sousedy o nejlépe vyzdobený dům. Využívají různá světýlka, betlémy, figuríny Santa Clause, zahnuté cukrové hůlky nebo cokoliv s vánočními motivy.

Jídlo na štědrovečerní tabuli se v amerických rodinách liší v závislosti na etnickém původu.

Tradiční hostina je velmi podobná jídlu podávanému na Den díkůvzdání. Běžně se podává nadívaný krocan s brusinkovou omáčkou, roastbeef šunka a puding s ořechy, švestkami, rozinkami či zázvorem.

Z cukroví a sladkostí převládají perníčky, koláče (dýňové, mrkvové, jablečné) a candy cane – sladké zahnuté červenobílé hůlky s mátovou příchuťí. Všechno vánoční cukroví hraje barvami a bývá tvarované do hvězdiček, stromků, sněhuláků nebo Santa Clausů.

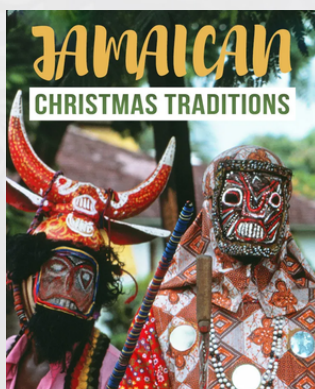
Jamajka

25. prosince: Vánoce

26. prosince: tzv. Family Day

Vánoce jsou na Jamajce velmi zvláštním obdobím a stejně jako v mnoha jiných zemích rádia hrají koledy po celé období Vánoc.

Spousta lidí si maluje domy a na Vánoce věší nové závěsy a dekorace. Většina rodin tráví Štědrý den doma s přáteli a členy rodiny.

Vánoční úklid

Domy se vymalují, dům se uklízí odshora dolů a ze skříní se vytahují nejlepší domácí dekorace (které jsou vyhrazeny pouze pro zvláštní příležitosti).

Jonkanoo

Tradice Jonkanoo pochází z bohatého afrického dědictví Jamajky. Jonkanoo je pouliční průvod, který předvádí postavy oblečené v přehnaně špinavých a děsivých kostýmech. Děti (a dokonce i někteří dospělí) utíkají, aby našli úkryt před těmito často nepřátelskými postavami.

Velký trh

Nákupní horečku před Vánoci všichni dobře známe. Na Jamajce ale všechny vánoční nákupy hravě zvládnou během Štědrého dne. Tzv. „velký trh“ se spoustou svátečních dobrůtek, cukroví, hraček a oblečení se objeví v každém městě a nadšeně se ho účastní dospělí i děti. Nakupuje a slaví se tu po celý Štědrý den, ale nejvíc živo je na trhu večer a v noci. Ulice se rozsvítí vánočními světly, vzduchem se line vůně kuřat, vařené kukuřice a sladkostí a svátečně oblečení Jamajčané oslavují.

Na slavnostní večeři se podává krocan, kuře, kozí kari, dušená hovězí oháňka, rýže a hrášek.

Tradičním dezertem je jamajský rumový dort s červeným vínem. Ovoce se ve víně a bílém rumu máčí několik měsíců před Vánoci.

Vánoční dárky nosí na Jamajce Otec Vánoc. A jestli vám na fotografiích chybí pro nás typická zima, bude to tím, že v této zemi je v lednu průměrná teplota 27 °C.

A typické vánoční písně? Na Jamajce, jak jinak, než v reggae stylu:

Santa Claus (Do You Ever Come To The Ghetto) – Lyrics
Originally song by – Carlene Davis

Santa Claus, do you ever come to the ghetto
Santa Claus, do you ever wonder why we suffer so
Santa Claus, will you come to the ghetto
Santa Claus, we would like to see where your reindeers go.
All year long we've been beating down crime
How we hold on through those hard times
We aint gonna fight, we aint gonna fuss
But where are the presents that you brought for us.
Santa Claus, do you ever come to the ghetto
Santa Claus, do you ever wonder why we suffer so
Santa Claus, will you come to the ghetto
Santa Claus, we would like to see where your reindeers go.
We see you in the papers,
you're on TV giving the toys to some pickney
Wondering what's happening to poor people like we.
Is it because we no have no chimney?

.....

Německo

V Německu se slaví Vánoce - německy Weihnachten - velmi podobně jako u nás.

Stejně jako v České republice se i v Německu rozdávají a dostávají dárky 24. prosince.

Kdo nosí dárky se v Německu liší podle regionu. Ve většině částech spolkové země se o obdarování dětí stará Ježíšek. Na severu se ovšem můžeme setkat také s postavou Weihnachtsmanna neboli Vánočního muže. Má dlouhé vlasy i vousy, plášť s kapucí a cestuje na divokém větru.

Oblíbené vánoční koledy jsou: "Tichá noc" – Stille Nacht a
" Ó jedličko" – O Tannenbaum

1. Ti - chá noc, pře-sva-tá noc. V spán-ku svém dý - chá zem, půl - noc od - bi-la, měs - to šlo spát, Jen Bo - ži zdřím - li dáv - no i pa - stý-ři stád. lá - ska ta bdí, jen Bo-ží lá - ska, ta bdí.

Ernst Anschütz, 1824 German folk carol

O Tan - nen - baum, o Tan - nen - baum, Wie treu sind dei - ne Blät - ter! O Tan - nen - baum, o Tan - nen - baum, Wie treu sind dei - ne Blät - ter! Du grünst nicht zur Som - mer - zeit, Nein, auch im Win - ter, wenn es schneit. O Tan - nen - baum, o Tan - nen - baum, Wie treu sind dei - ne Blät - ter!

O Tannenbaum, o Tannenbaum, Du kannst mir sehr gefallen! (repeat) Wie oft hat nicht zur Weihnachtszeit Ein Baum von dir mich hoch erfreut! O Tannenbaum, o Tannenbaum.

O Tannenbaum, o Tannenbaum, Dein Kleid will mich was lehren: (repeat) Die Hoffnung und Beständigkeit Gibt Mut und Kraft zu jeder Zeit! O Tannenbaum, o Tannenbaum.

Tradice zdobení vánočního stroměčku pochází právě z Německa. Začíná se zde zdobit poslední adventní neděli. Další oblíbenou tradicí jsou bohaté vánoční trhy.

Hlavní jídlo se skládá z pečené husy nebo smaženého plněného kapra. Přílohou bývají nejčastěji – brambory, fazolky, kapusta nebo kysané zelí.

Tradičním cukrovím jsou vánoční štola a sušenky Spekulatius.

Pro Německo jsou typické dřevěné vánoční figurky.

Řecko

Vánoce jsou pro Řeky velmi významným svátkem, který souvisí s jejich pravoslavnou vírou, a jsou především oslavou narození Krista. Vánoce se v Řecku začínají slavit 25. prosince. Tímto dnem se zahajuje dvanáctidenní sváteční období, které zahrnuje Nový rok a končí svátkem Tří králů.

Dlouhá staletí nosil dárky Agios Vasilis. Postava Vasilise je založená na skutečném světcí, který žil ve 4. století před naším letopočtem a obdarovával chudé. Vasilis je oslavován 1. ledna, a proto nosí dětem dárky na Nový rok.

S postupným začleňováním Řecka do Evropy byla přijata tradice obdarování 25. 12. V mnoha rodinách si však dosud dárky předávají až na Nový rok.

Na Štědrý večer děti chodí od domu k domu, zpívají koledy, tzv. kalandy, a za to dostávají ovoce nebo sladkosti. Nosí s sebou i malé hudební nástroje - bubínky či triangly. A hodně se snaží. Vědí totiž, že dostanou spoustu dárků. Koledníci přináší do domu štěstí, proto jsou vítáni a štědře obdarováni. A všichni si přejí "CHRONIA POLLA"!

Asi se budete divit, ale vánoční stromeček není v Řecku tak běžnou záležitostí jako u nás. Ve většině domácností stojí na stole mělká dřevěná miska s kousky nitek kolem okrajů a výhonkem bazalky, omotaným kolem dřevěného kříže. Jen malé množství vody v misce udrží bazalku naživu. Jednou za den potom chodí matka (nebo jiný člen rodiny) po celém domě a namáčí bazalku a kříž do posvátné vody a vysvěcuje s ním každý pokoj.

Tento rituál má ochránit dům před Kallikantzaroi. To jsou zlí skřeti, kteří údajně způsobují různé pohromy v domácnosti jako kysnutí mléka, zhasínání ohně apod.

Úderem půlnoci je vysláno z domu dítě, protože je čisté a nevinné, nebo člověk, který je považován za šťastného. Musí překročit práh domu pravou nohou, aby přineslo rodině příští rok štěstí.

Řekové také věší nad dveře granátové jablko, prastarý symbol blahobytu a štěstí. Visí tam celé Vánoce.

O půlnoci na Silvestra se zhasnou světla a granátovým jablkem se pak mrští o podlahu nebo ke dveřím, kde se rozbije a vysypou se z něj semínka. Čím je jich více, tím lépe! To pomáhá zajistit štěstí, zdraví a prosperitu pro nadcházející rok.

Další vánoční tradicí je setkávání rodin. Řekové jsou velmi společenští a rádi tráví svátky pospolu.

Zejména o Vánocích hrají různé společenské hry.

Řekové také chodí během Štědrého dne na půlnoční mši.

Na svátečním stole nesmí chybět obdoba naší vánočky – christopsomo (tzv. Kristův chléb) různých velikostí a tvarů se skořicí a ořechy. Je sladký a připomíná naši vánočku či mazanec. Tento chléb je potom součástí každého prostřeného stolu. Má různý tvar a zdobí se všelijakými ornamenty, většinou připomínajícími profese členů rodiny.

25. prosince se pak celá rodina schází u slavnostní večeře. Mezi tradiční vánoční jídla patří pečené skopové či vepřové, špenátový koláč zvaný spanakopita a řecký dezert baklava.

Vánocemi končí 40denní půst, kdy pravoslavní křesťané nejí maso, mléčné výrobky ani vejce. O Vánocích je zpravidla na svátečních stolech vepřové maso v různých úpravách, klobásy, zelné závitky plněné rýží a mletým masem a často i plody moře. V posledních letech roste obliba plněné krůty.

Tradičním řeckým cukrovím jsou v období zimních svátků zejména:

- melomakarona - cukroví zalité horkým medovým sirupem a sypané drcenými ořechy. K jejich přípravě se je naprosto nutné použít ten nejlepší olivový olej a hnědý cukr. Skořice, zázvor, hřebíček a tymiánový med dodávají tomuto cukroví neopakovatelnou vůni.
- kourambiedes - křehké cukroví s kousky opražených mandlí ve tvaru půlměsíce nebo koule;
- amygdalota - mandlová kolečka.

Na domy se instalují různá barevná světýlka, staví se jesličky a zdobí se vánoční stromeček (pro zajímavost, tento zvyk přišel do Řecka až v polovině 19. století).

Řecko je námořním státem, má dlouhou námořní tradici a osvětlená loďka symbolizuje lásku a úctu k moři, stejně jako očekávání setkání s námořnickými příbuznými.

Zvláštností vánoční výzdoby v Řecku jsou „vánoční lodě“ - karavaki. Druhým důvodem, proč se na Vánoce zdobí v Řecku lodě, je svatý Mikuláš. Je totiž patronem námořníků. Lodě se tedy obvykle začínají zdobit během jeho svátku 6. prosince.

Karavaki také symbolizují plavbu směrem k novému životu.

Původním symbolem, který najdete v Řecku během Vánoc i dnes na hlavním náměstí a téměř v každém městě, je loďka ozdobená světelnými řetězy. V řeckých domácnostech loďky najdete ve všech velikostech a i v papírové podobě.

kultura Romů

Čeští a slovenští Romové nazývají Vánoce Karačoňa. V mnohém se ale jejich průběh neliší od toho, jak je slaví většinová společnost.

Přesto se v nich objevují tradice, které rozhodně stojí za pozornost.

I když má každá romská komunita své vlastní tradice a unikátní zvyky, dá se najít jeden důležitý prvek, který Vánoce u Romů spojuje - odpuštění a usmíření.

Omývání a zdobení penězi.

Romové se o Vánocích omývají v nádobě, na jejímž dně leží mince. To má rodině přinést bohatství, zdraví a štěstí. Ze stejného důvodu některé romské rodiny věší na vánoční stromky bankovky jako ozdoby nebo dávají tisícikorunu pod talíř.

Chléb se svící.

Bochník chleba se zapíchnutou zapálenou svící a solí má rodině zajistit, aby bylo po celý rok co jíst.

Sláma pod stolem.

Pro připomínku, že se Ježíš narodil v chlévě, si v minulosti Romové na Štědrý večer prostírali na zemi na slámě. Když pak rodina večeřela u stolu, dala se sláma symbolicky i pod něj. To se kdysi dodržovalo i v českých a slovenských rodinách.

Svazování lžící slámou.

Po štědrovečerní večeři se dříve k sobě svazovaly omyté lžice pomocí slámy, aby při sobě stejně drželi i jednotliví členové rodiny.

Jídlo i pro mrtvé.

Na štědrovečerní hostině se vzpomíná na blízké, které už nejsou mezi živými. Odkládá se jim jídlo - zejména bobalki - stranou, nejčastěji na okenní parapet. Někde je tradicí nosit jídlo přímo na hrob.

Na štědrovečerní tabuli nesmí chybět marikle, šinga, pišoty, masová nádivka, zelí a z polévek zelňačka. Z tradičních jídel jsou to řízky, uzeniny a bramborový salát.

Šinga - je tradiční romský zákusek připravovaný o Vánocích namísto vánočního cukroví. Jde o závin vytvořený smotáním tří plátek z kynutého těsta potřených náplní, například kakaem, tvarohem nebo mákem.

Pišot, pišota - jsou taštičky z jednoduchého těsta s různou, ale bezmasou náplní. Romská kuchyně má své speciality. Tím jsou třeba nádivky do pišotu – sladké i slané. Pišoty jsou nenáročné na suroviny, ale náročnější na práci.

Marikle - jsou obdoba moučných plátek, jak je známe z různých národních a etnických kuchyní. Marikle se připravují v kuchyni romské. Marikle se připravují z jednoduchého těsta z bílé pšeničné mouky. V různých rodinách jsou marikle připravovány podle rodinného zvyku, avšak zásadně se neliší.

Čína

V Číně se Vánoce oficiálně neslaví, přesto si tento svátek získává stále více nadšených příznivců.

Pro Číňany je mnohem významnější čínský Nový rok, ale i tak se zejména ve velkých městech v nákupních centrech objevuje vánoční výzdoba a stromky s ozdobami.

Číňané mají dokonce i svého Santu nebo Ježíška, který se jmenuje Sheng Dan Lao Ren, což se dá přeložit jako Vánoční starý muž. Ten naděluje dětem dárky do punčoch zanechaných za oknem.

Číňané si velice oblíbili i Silvestr. Ohňostroje, které jsou s ním spojené, Číňané opravdu milují.

Sheng dan Lao ren je otcem Vánoc, poslem dobré naděje, krom dárků přináší lidem v celé zemi štěstí. Místo elfů, pomocníků známých od Santy, má Sheng dan Lao ren sestry, které jej provází a pomáhají mu s přípravou Vánoc. Znamé je také jeho propojení se saxofonem, na který hraje.

Čínský Nový rok

Má velice tradiční a spirituální význam pro celou Čínu a další části Asie. Datum oslav se řídí podle lunárního kalendáře a spadá každý rok na jiný den. Ovšem vždy je to v období, kdy nás opouští leden a přichází únor.

Slaví se 15 dnů a po celou dobu jej provází řada zajímavých událostí jako průvody, uctívání předků, modlitby i tance. Pokud tedy hovoříme o lidových zvycích, jsou při oslavách těchto svátků na denním pořádku a program je skutečně pestrý.

Obecně jsou celé svátky brány jako čištění od starého a vítání nového. Lidé uklízejí domácnosti a vynášejí odpadky, aby své domovy připravili na nadcházející období. Poté je zdobí dekoracemi červené barvy. Ta zahání zlé duchy a démony stejně jako rachejtle, jejichž zvuk zní ve všech ulicích. Rodinné setkávání má v tomto období ohromný význam. Mnoho z těch, kteří žijí od svých rodin daleko před svátky cestují domů složitou dopravní infrastrukturou, jen aby se s blízkými viděli. Poté už zasedá rodina ke společnému stolu, kde hodují a uctívají své předky.

ČÍNSKÝ NOVÝ ROK

SVÁTEK LAMPIÓNŮ

福

← štěstí

1. den 1. lunárního měsíce=po zimním slunovratu

°dekorace:laterny,tradiční malby

°důležitá je **ČERVENÁ BARVA** <-podle legendy existuje příšera **NIAN**, které by v noci žralo vesničany.Jednou se tomu monstru postavil muž a zjistil, že se monstrem bojí **červené barvy**

°tradice: velká večeře s rodinou a přáteli, rozdávání dáreků, hlavně v **červených obalech** s penězi, ohňostroje, lví a dračí tance

ČÍNSKÝ ZVĚROKRUH

KRYSA

°bystrý,chytrý a
zabavný člověk

°štěstí:diamant

BÝK

°tvrdohlavý,pracovitý,
introvertní člověk

°štěstí:smaragd

TYGR

°sebevědomý a
ambiciózní člověk

°štěstí:achát

ZAJÍČ

°upřímný a
populární člověk

°štěstí:perla

DRAK

°mocný a
Dobrosrdeční člověk

°štěstí:rubín

HAD

°inteligentní a
žalivý člověk

°štěstí:safír

KŮŇ

°energetický a
netrpělivý člověk

°štěstí:opál

KOZA

°tvořivý člověk,
tuláci a myslitelé

°štěstí:onyx

OPICE

°optimistický člověk
Umí naslouchat

°štěstí:tyruys

KOHOUT

°praktický a
poctivý člověk

°štěstí:obsidián

PES

°loajální a
upřímný člověk

°štěstí:amefyst

VEPŘ

°milý člověk
mají vkus

°štěstí:heliotrop

Španělsko

Ve Španělsku běžně začínají dětem vánoční prázdniny 22. prosince. Kdy se zároveň vyhláší výsledky velké vánoční loterie, která je pořádána každým rokem už od r. 1763. První ceně se říká El Gordo de Navidad („Vánoční tloušťtík“). V televizním přímém přenosu trvajícím pět hodin děti ze školy Sv. Ildefonsa v Madridu vyzpěvují vítězná čísla.

Vánoce ve Španělsku končí 6. ledna Třemi králi. Den před tím se ve městech koná „cavalgata de los Reyes“ neboli jízda králů, během které králové rozhazují různé sladkosti.

Tradičně dárky španělským dětem roznášejí v noci mezi 5. a 6. lednem Reyes Magos, Tři králové. Podle tradice králové přiváží dárky na svých velbloudech, a tak děti večer připravují přede dveře kýbly či misky s vodou, kdyby měli velbloudi žízeň. Dárky jim Tři králové nechávají v botách.

Dnes se ale tento zvyk začíná měnit a děti dostávají dárky jak na Boží hod vánoční, tak na Tři krále. 25. prosince přináší dárky Papá Noel, španělská obdoba Santa Clause.

Feliz Navidad je španělská vánoční píseň, kterou v roce 1970 napsal písničkář José Feliciano. Feliz Navidad v překladu znamená Veselé Vánoce. Díky jednoduchému refrénu a španělsky chytlavé melodii se Feliz Navidad zařadila mezi nejhranější moderní vánoční koledy či písně nejen ve španělsky mluvících zemích, ale i ve Spojených státech, Kanadě a jinde.

El Día de los Santos Inocentes

28. 12. - (Den svatých neviňátek), kdy se připomíná údajné Herodovo vraždění dětí. Ve Španělsku je způsob slavení podobný našemu aprílu, televize a rádio publikují falešné zprávy, vysílají se zábavné programy, kde se zesměšňují známí lidé, také se dělají sbírky pro potřebné děti.

V Katalánsku a Aragonu se setkáme s trochu bizarní tradicí: děti v průběhu prosince sestaví ze dřeva nebo kartonu postavičku Tió de Nadal, která vypadá asi jako velmi hubené prase (má ale připomínat dřevěné poleno).

Tu postaví na Štědrý večer ke krbu nebo do obýváku a začnou zpívat písničku, ve které zvířátku přikazují, aby se vyprázdnilo. Přitom ho ještě mlátí paličkami.

Potom se děti vzdálí a jeden z rodičů nanosí pod nohy postavičky dárky.

Španělé si na štědrovečerní večeři vybírají ze široké škály nejrůznějších pokrmů, které se liší i v závislosti na oblasti, ve které žijí. Jí se krocan, jehněčí, vepřové a nejrůznější druhy mořských plodů.

Po nich následují zejména sladkosti, které jsou arabského původu, proto v nich nemůžou chybět mandle a med:

el turrón - trochu připomíná chalvu nebo turecký med,

el mazapán - marcipánové figurky,

el polvorón - sádlové cukroví a různé druhy ořechů, či různé přílohy jako šunka.

Francie

Pro Francouze, stejně jako pro nás, jsou Vánoce především o rodinném setkávání, dárkách a dobrém jídle. Na rozdíl od nás ale dárky malým dětem nosí až v noci z 24. 12. na 25. 12. Otec Vánoc (Pere Noël), zobrazovaný jako starý vousatý muž se spoustou dárků a s létajícími saněmi taženými soby.

Mezi oblíbené koledy patří Petit Papa Noël
a Anděl Páně zprávu nese (Les Anges dans nos campagnes)

Petit papa Noël
Yves Renai

C'est la nuit le soir de Noël, la neige é - tend son manteau blanc,
et le jour le soir vers le ciel, à ge - nous les pe - tits en - fants, a -
vant de se mar - ter, finit sa - ne derrière - se pen - che. Pe - tit pa - pa Noël -
é, quand tu dis - ces mots de ciel, a - vec ses jou - vés par moi - tiens, s'embras -
se pour nous en - ter. Mais a - vant de par - tir, il fait des bis - ses - sés, de -
sire, se va à - voir si finit, c'est un peu à côté de moi. Il me sur - dit tout que le
jour se le - ve, pour voir si tu n'as ap - par - té, tous les beaux jou - vés que je
vois en ré - ve, et que je t'ai com - man - dé. Pe - tit pa - pa Noël, quand tu

Les anges dans nos campagnes
Angels we have heard on high
www.singing-bell.com

Les an - ges dans - nos cam - pa - gnes, ont e - ne l'hym - ne des cieux,
An - gels we have on heard high sweet - ly sing ing o'er the plains
5 et l'e - cho de nos mon - ta - gnes re - dit chant me - lo - di - eux: Glo -
and the moun - tain in re - ply e - choing their their joy - ous strains Glo -
10 ri - a in ex - cel - sis De - o! Glo -
ri - a in ex - cel - sis De - o! Glo -
16 ri - a in ex - cel - sis De - o!
ri - a in ex - cel - sis De - o!

Vánoční tradice jsou ve Francii vcelku odlišné od našich. Například děti 24. prosince dávají za dveře domu či bytu mrkvičku pro soby, kteří by měli přitáhnout saně s Pere Noëlem. Ráno pak děti mrkvičku zkontrolují – pokud zmizela, je to neklamné znamení, že tu Pere Noël byl a přivezl nadílku.

Do pokoje se dostává komínem v krbu. V některých oblastech tak děti stále dávají ke krbu 24. prosince botičky, aby jim do nich Pere Noël nadělil dárky.

Stejně jako v Česku, i ve Francii jsou součástí adventu vánoční trhy. Na náměstích měst v celé Francii jsou postaveny okouzující dřevěné chaty zdobené světly a ornamenty, všechny prodávají místní řemeslné výrobky a tradiční francouzská jídla.

Na celém světě je vánoční tradicí psát Ježíškovi – ale ve Francii odepisuje. Země v roce 1962 přijala zákon, podle kterého děti, které napsali dopis Père Noëlvi, musí obdržet pohlednici zpět.

Jednou z francouzských vánočních tradic je pálení třešňového polena v krbu. Starou tradicí je, že poleno se na Štědrý večer nosilo do domu a polévalo se červeným vínem, aby poleno při hoření příjemně vonělo. Je zvykem, že poleno a svíčky se nechají hořet celou noc.

Ve francouzských domácnostech je přichystáno přes noc vždy nějaké občerstvení pro případ, že kolem v noci projdou Marie a Ježíšek.

Ze všech vánočních ozdob jsou Crèche de Noël, neboli Betlém, jednou z nejdůležitějších. Nejsou to obyčejné betlémy – najdete zde celé vesnice a mnoho různých postavíček jako je řezník, pekař nebo policista, vše postavené kolem klasických jesliček, které vypráví příběh o narození Ježíše Krista.

Réveillon je jednou z francouzských vánočních tradic. Je to největší jídlo Vánoc, které se jí v podvečer Štědrého dne. Jídlo se obvykle podává před nebo po půlnoční mši.

Před hlavním jídlem se podává předkrm, obvykle to bývá foie gras, kaviár, uzený losos nebo ústřice. V Savojských Alpách můžete zase ochutnat lahodné sýrové pokrmy jako je fondue nebo raclette.

Hlavním jídlem bývá drůbež, nejčastěji krůta, obvykle podávaná se sezónní kaštanovou nádivkou. Některé rodiny volí jako štědrovečerní večeři vepřovou pečení, kýtu, dokonce i zvěřinu.

Sladkou tečkou bývá la bûché de Noël, což v překladu znamená vánoční poleno. Jedná se o čokoládový koláč ve tvaru polene (výjimečně to může být zmrzlina), často ho zdobí trpaslíci, stromky nebo houby, zkrátka to, co můžete najít v lese.

Vánočním stromečkem je ve Francii jedle.

Francouzi si rádi navozují skutečnou vánoční atmosféru, a tak honosně zdobí pokoje a osvětlují své domy, aby zářily i v noci.

Thajsko

Vánoce v Thajsku? Ty se zde neslaví, jelikož v zemi žije převážně 95 % buddhistů. Přesto, že křesťanů zde žije málo, země přejala některé vánoční tradice z Evropy či USA. V ulicích tak můžete ve vánočním období narazit na Santu v červeném kostýmu, vánoční stromky zdobené umělým sněhem, ve výkladech se objevují vánoční dekorace a na ulici zní koledy.

Který svátek je tedy pro Thajce nejdůležitější? Je to Songkran nebo také Vodní Festival. Slaví se každoročně v období dubna. Někteří jedinci při této akci mají klidně i týden volna. Songkran slaví i kolonizované země Thajska. Tento svátek byl původně více církevní při čemž věřící polévali pro štěstí sošky Buddha.

Tato tradice se i přesto v moderní době udržela. Slovo "Songkran" znamená "přechod" nebo "pokrok". Lidé oslavují přechod k něčemu novému, konkrétně k novému roku.

Nejdůležitější součástí festivalu Songkran je projevování úcty ke starším a členům rodiny. Ti mladší nalévají vodu do rukou svých rodičů a prarodičů, aby tak ukázali svou lásku a vděčnost. Na oplátku starší žehnají mladším a přejí jim štěstí a úspěch v životě. Největší oslavy Songkranu se odehrávají právě v hlavním městě Bangkoku.

Vietnam

Vánoce se ve Vietnamu moc neslaví. O tomto dni vědí, ale moc toho pro ně neznamení.

Největší svátek Vietnamců je Festival Prvního Dne", častěji jen zkráceně Têt.

Slaví se od 21. ledna do 21. února a svátky začínají první den prvního měsíce podle lunárního kalendáře. Pro Vietnamce jsou to svátky klidu, lásky, pohody a přátelství.

Vietnamci si obvykle zdobí svoje domy větvemi (větve broskvoní nebo kumkváty), kvůli odhalení zlých duchů a dalšími rostlinami (růže, gerbery).

Mezi tradiční jídla patří slaný rýžový dort (balíček z lepkavé rýže, mungo fazolí, vepřového masa zabalený v banánových listech). Také se někdy podává vařené kuře včetně hlavy. Mezi často připravované dezerty patří kandované ovoce nebo sladká rýžová kaše.

Vietnamské děti dostávají místo dárků peníze pro štěstí. Peníze jsou uloženy v červených obálkách, které jsou vyzdobeny obrázkem.

“Existuje pověst, která říká, že kdysi ve Vietnamu bývaly příšery, které strašily děti o půlnoci dne Nového roku. Většinou děti poté těžce onemocněly nebo dokonce zahynuly. Jednou se v jednom městě objevilo 8 víl, které poradily rodičům, jak vyhnat příšery. Měli v noci dát dětem drobné vedle polštáře, na kterém právě spí. Blyštivé záře z nich vyženou příšery..”

Velmi důležitá je první návštěva v novém roce. První kdo vstoupí do domu s přátelskými úmysly přinese štěstí celé rodině na nový rok. Většinou se rodiny snaží zvát majetného muže s několika dětmi, který nosí do rodin štěstí. V opačném případě to bude znamenat, že se rodina bude mít špatně.

Novoroční slovníček:

„Chúc Mừng Năm Mới.“ = Šťastný nový rok.

„An khang thịnh vượng.“ = Bezpečí, pevné zdraví a prosperitu.

„Vạn sự như ý.“ = Ať jdou všechny plány podle vaší vůle.

„Sống lâu trăm tuổi.“ = Přeji dožití 100 let.

„Năm mới thắng lợi mới.“ = Nový rok, nová vítězství.

Mexiko

V Mexiku, stejně jako v ostatních zemích s křesťanskou tradicí, jsou Vánoce důležité svátky.

Svátky ale začínají již 16. prosince a končí 6. ledna, znázorňují události, které po tu dobu zažívala Panna Maria s Josefem, když hledali přístřeší, kde by mohla porodit Ježíška.

Dárky může nosit tradičně Ježíšek nebo Tři králové, v poameričtěných rodinách Santa Claus. Opět záleží na kraji a na rodině. Někdy děti dostávají dárky jak o Vánocích, tak i na Tři krále.

Mexickou kulturu bez hudby si ani nedovedeme představit, a tak se i Vánoce oslavují zpěvem vánočních mexických koled tzv. villancicos. Některé jsou náboženské jako například španělská verze Tiché noci, jiné jsou spíše zábavné jako například píseň Feliz Navidad, která se stala hitem po celém světě.

Feliz Navidad

www.singinghelp.com

A musical score for the song 'Feliz Navidad'. It features a treble clef, a 4/4 time signature, and a key signature of one flat (B-flat). The score includes a melody line with lyrics in Spanish and English. The lyrics are: 'Feliz Na-vi-dad, Feliz Na-vi-dad, Feliz Na-vi-dad. Pro-pa-ri-to a-to y Fe-li-ci-dad. Feliz Na-vi-dad, Feliz Na-vi-dad. I want with you a Merry Christ-mas. I want with you a Merry Christ-mas. I want with you a Merry Christ-mas from the bot-tom of my heart. I want with you a Merry Christ-mas. I want with you a Merry Christ-mas. I want with you a Merry Christ-mas of the bot-tom of my heart.' The score ends with a double bar line.

Vánoční hvězdu, která právě z Mexika pochází, Aztékové nazývali cuetlaxóchitl a Španělé ji přejmenovali na „Flor de Nochebuena“, což by se dalo přeložit jako vánoční květina, u nás ji známe jako vánoční hvězdu. Tato krásná květina se stala symbolem Vánoc právě proto, že rozkvétá na tyto svátky.

Posadas

Pravděpodobně nejdůležitější sváteční záležitost trvající od 16. do 24. prosince, která má připomínat putování Marie a Josefa z Nazaretu do Betléma a jejich hledání úkrytu pro Mariin bezpečný porod Ježíše Krista. Celých devět dní chodí děti vybaveny svíčkami a figurkami Panny Marie dům od domu svých přátel a sousedů, zpívají tradiční písně a ptají se, jestli je pro ně v hostinci místo. Procesí každý den končí v jiné domácnosti slavností se spoustou jídla, pití a vánočními piñatas. Poslední Posada připadá na Štedrý den (Noche Buena), dokončí se „vánoční betlém“, Ježíšek se položí do kolébky, jde se na půlnoční mši a oslavuje se začátek Vánoc.

Piñata

Klasická piñata má tvar hvězdy se sedmi hroty, které znázorňují sedm smrtelných hříchů. Vyrábí se většinou z papíru a plní se různými sladkostmi, ovocem, oříšky nebo i hračkami a podobně.

Na Štědrý den se po mši podává hovězí polévka s fazolemi a chili a jako hlavní chod pečený krocan se salátem z ovoce a zeleniny. 6. ledna na Tři krále se peče tříkrálový koláč "rosca de reyes". Je pečený do kruhu a přidává se do něj sušené ovoce.

Krásné Vánoce všem našim příznivcům

Redakce:

Radka Oravová, Tomáš Rychnovský

Texty k Cestě kolem světa připravil: **Josef Bartoš**

Jazyková korektura: **Anna Piechowicz**

ZŠ Dětská 2022